

Sygn. akt II DSS 14/18

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie obwinionego **C. S.** — sędziego Sądu Okręgowego w W., po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 22 marca 2019 r., wniosku adw. M. D., obrońcy obwinionego z dnia 20 marca 2019 r., w przedmiocie wyłączenia sędziów Sądu Najwyższego ze składu orzekającego na podstawie art. 42 § 1 kpk w zw. z art. 41 § 1 kpk *a contrario* w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 roku, poz. 52)

postanowił:

I. nie uwzględnić wniosku o wyłączenie SSN J. W. i SSN P. C. od orzekania w sprawie o sygn. akt II DSS 14/18,

II . w pozostałym zakresie wniosek pozostawić bez rozpoznania

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 18 marca 2019 roku Przewodniczący Wydziału Drugiego Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego działający z upoważnienia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej wyznaczył skład rozpoznający sprawę obwinionego C. S. o sygnaturze akt II DSS 14/18, w osobach: SSN J. W., SSN P. C. oraz ławnika G. J..

Wnioskiem z dnia 20 marca 2019 roku, obrońca obwinionego C. S. adw. M. D. zażądała wyłączenia od rozpoznania sprawy o sygn. akt II DSS 14/18, wyznaczonych do składu orzekającego sędziów Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego: SSN J. W. i SSN P. C., a także sędziów Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego w osobach: [...], sędziów Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego w osobach: [...], sędziów Izby Cywilnej Sądu Najwyższego w osobach: [...] oraz sędziego Izby Karnej Sądu Najwyższego W. S..

W uzasadnieniu przedmiotowego wniosku obrońca powołała się przede wszystkim na przebieg procedur powołania sędziów. Wątpliwości obrońcy budzi zwłaszcza obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 maja 2018 r. (M.P. z. 29 czerwca 2018 roku, poz. 633) o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym, które w jej ocenie jest aktem nieważnym. Zdaniem wnioskodawcy, w oparciu o ten akt doszło do wadliwego wyłonienia kandydatów i w konsekwencji do wadliwego (nieważnego) powołania wskazanych we wniosku sędziów na stanowisko sędziów Sądu Najwyższego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Brak kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów miał spowodować, że obwieszczenie Prezydenta RP jest nieważne *ex lege*. Za nieprawidłowe obrońca uznała także dalsze czynności związane z procedurą obsadzenia stanowisk w Sądzie Najwyższym, stwierdzając między innymi, że brak było skutecznego wszczęcia postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa, zaś żadna z czynności podjętych w tym postępowaniu nie wywołuje skutków prawnych. Obrońca powołała się także na nieprawidłowość funkcjonowania Krajowej Rady Sądownictwa i fakt rozpoznawania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytań prejudycjalnych w trybie przyspieszonym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy o wyłączenie sędziów wyznaczonych do rozpoznania sprawy obwinionego C. S. należało uznać za bezzasadny i jako taki oddalić. W pozostałym zakresie, z uwagi na przedwczesność orzekania w tym zakresie, bądź uprzednio podjęte już decyzje, wniosek pozostawiony został bez rozpoznania.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że do rozpoznania niniejszego wniosku o wyłączenie sędziów zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej wyznaczony został SSN Adam Roch. Jak podkreśla się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, sędziowie wymienieni we wniosku o wyłączenie wszystkich sędziów danego sądu, którzy nie zostali wyznaczeni do rozpoznania sprawy, mogą rozpoznać ten wniosek, gdyż wniosek o wyłączenie od udziału w sprawie ich bezpośrednio nie dotyczy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2012 r., sygn. akt III KO 34/12, LEX nr 1212385; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2016 r., sygn. akt III KO 99/16, LEX nr 2166385). Wskazanie w złożonym wniosku 37 sędziów Sądu Najwyższego nie wpłynęło na utrwaloną od wielu lat w judykaturze zasadę, że wniosek o wyłączenie może dotyczyć tylko sędziów wyznaczonych do udziału w sprawie i nie może spowodować wyłączenia innych sędziów od rozpoznania przedmiotowego wniosku.

Wniosek złożony przez obrońcę obwinionego został rozpoznany zatem w zakresie sędziów wyznaczonych do rozpoznania sprawy obwinionego C. S., a to wobec SSN J. W. i SSN P. C.. Wniosek obrońcy obwinionego o wyłączenie szeregu pozostałych sędziów Sądu Najwyższego należało pozostawić na tym etapie postępowania bez rozpoznania, bowiem rozpoznanie takie byłoby przedwczesne. „Jeżeli do udziału w sprawie wyznaczony został konkretny sędzia, to wniosek o wyłączenie sędziego (sędziów) niewyznaczonego do udziału w tej sprawie, a nawet wszystkich pozostałych sędziów sądu właściwego, aktualizuje się i podlega rozpoznaniu w sposób przewidziany w art. 42 § 4 k.p.k. tylko wtedy, gdy wyznaczony sędzia został następnie wyłączony, a w jego miejsce wyznaczono sędziego objętego tym wnioskiem” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 r., V KK 195/04, Lex numer 141190).

Zgodnie z przepisem art. 41 § 1 kpk sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. W ocenie Sądu Najwyższego rozpatrującego niniejszą sprawę, o uzasadnionej wątpliwości można mówić jedynie w przypadku, kiedy jest to wątpliwość wynikająca z obiektywnych okoliczności, ocenianych przez pryzmat rozsądnie działającej osoby. W literaturze przedmiotu zasadnie, w odniesieniu do „uzasadnionej wątpliwości”, podnosi się, „że chodzi o poważną wątpliwość oraz że musi ona istnieć obiektywnie, a nie tylko w subiektywnym przeświadczeniu (urojeniu) strony, którą na podstawie zaistnienia określonej okoliczności mogłaby powziąć każda inna, rozsądnie oceniająca i nieuprzedzona osoba” (D. Świecki (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, LEX 2019). Także w orzecznictwie Sądu Najwyższego zaznacza się, że „wątpliwość co do bezstronności sędziego (art. 41 § 1 k.p.k.) musi istnieć obiektywnie i poddawać się zewnętrznej weryfikacji oraz ocenie, a nie być tylko subiektywnym przekonaniem określonej osoby” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z dnia 11 stycznia 2012 r., sygn. akt III KK 214/11, LEX nr 1135690).

Należy także podkreślić, że każdy wniosek o wyłączenie sędziego musi zawierać precyzyjnie określone okoliczności odpowiadające normatywnej podstawie zastosowania tej instytucji. Co więcej okoliczności te muszą zostać wykazane w odniesieniu do konkretnego sędziego, którego dotyczy wniosek o wyłączenie. Nie mogą być to jedynie uwagi o charakterze ogólnym, generalnie podważające w ocenie wnioskodawcy bezstronność sędziego. Wynika to przede wszystkim z tego, że podnoszona przez wnioskodawcę okoliczność wyłączenia powinna być możliwa do obiektywnej oceny, czy stanowi ona „uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego”.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że obrońca obwinionego nie powołał się na żadną obiektywnie istniejącą okoliczność wobec konkretnie oznaczonego sędziego, która wskazywałaby na zaistnienie przesłanki, o której mowa w przepisie art. 41 § 1 kpk. Z treści wniosku złożonego przez obrońcę obwinionego wynika, że spełnienia przesłanki koniecznej dla wyłączenia sędziego upatrywała ona, w wadliwej jej zdaniem, procedurze wyboru sędziów Sądu Najwyższego. Uzasadnieniem braku bezstronności

wskazanych we wniosku sędziów zdaniem obrońcy jest także fakt przyjęcia do rozpoznania i rozpoczęcia procedowania pytań prejudycjalnych przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, z czego wywodzi, wątpliwości co do zgodności funkcjonowania Krajowej Rady Sądownictwa jak i sędziów wybranych przez ten organ.

W ocenie Sądu Najwyższego przebieg procedury, na której rzekomą wadliwość powołuje się obrońca obwinionego, nie stanowi okoliczności, która mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności wymienionych we wniosku sędziów: SSN J. W. i SSN P. C.. Wnioski, jakie wywodzi obrońca nie mają związku z przesłankami, których spełnienie konieczne jest dla uwzględnienia wniosku o wyłączenie sędziego. Na marginesie należy podkreślić, że zastrzeżenia obrońcy dotyczą *de facto* kwestii ustrojowych, a przedstawione tezy stoją w sprzeczności z obowiązującym w Polsce prawem.

W przedmiotowym wniosku obrońca nie przywołał jakiegokolwiek argumentacji stanowiącej rzeczywistą podstawę dla wystąpienia z wnioskiem o wyłączenie sędziego, za wyjątkiem rozważań wobec SSN A. R. T., jednak w odniesieniu do tego sędziego zostało wydane już uprzednio postanowienie o wyłączeniu z rozpoznania przedmiotowej sprawy, podobnie jak względem SSN K. W.. W pozostałym zakresie złożony przez obrońcę obwinionej wniosek nie spełnia wymagań określonych w przepisie art. 41 § 1 kpk. W związku z tym, wniosek o wyłączenie sędziów należało w tym zakresie oddalić.

Odnosząc się z kolei do rozstrzygnięcia zawartego w punkcie drugim postanowienia, a to pozostawienia w pozostałym zakresie wniosku bez rozpoznania, należy zauważyć, że kodeks postępowania karnego nie przewiduje wyłączenia sędziego *in abstracto*. Instytucja wyłączenia sędziego w oparciu o przepis art. 41 § 1 kpk znajduje zastosowanie jedynie do konkretnie oznaczonego sędziego, który został wyznaczony do rozpoznania danej sprawy. Nie można zatem, w ocenie Sądu Najwyższego, rozpoznać wniosku o wyłączenie sędziego, który jedynie teoretycznie może zostać wyznaczony do rozpoznania danej sprawy. Decyzje o wyłączeniu sędziów Sądu Najwyższego A. T. i K. W. zostały już uprzednio podjęte, w związku z czym na obecnym etapie postępowania wnioski w tym przedmiocie także należało pozostawić bez rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe, postanowiono jak w sentencji.